

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Stockholm 2015-06-12

KONSTNÄRSNÄMNDENS UNDERSÖKNINGAR OM KONSTNÄRER MED UTLÄNDSK BAKGRUND ¹

Resultatet i sammanfattning

- Inom konstnärgruppen var 13 procent födda utomlands 2004.
- Skillnaderna i förvärvsinkomst är större i en jämförelse med hela befolkningen kopplat till födelseland än inom konstnärgruppen.
- Antalet ansökningar från konstnärer med utländsk bakgrund har ökat med 59 procent 2001-2011.
- Andelen ansökningar från konstnärer med utländsk bakgrund har under samma period varit ca 20 procent.
- Andelen bifall till sökande med utländsk bakgrund var 21 procent 2011.
- Konstnärer med utländsk bakgrund beviljades 18 procent av det totala bidragsbeloppet 2011.
- Av de konstnärer som hade inkomstgaranti 2011 hade 17 procent utländsk bakgrund.

1. Konstnärernas inkomster 2009

Studien *Konstnärernas inkomster – en statistisk undersökning av SCB inom alla konstområden 2004-2005* byggde på ett underlag av 21 500 konstnärer verksamma i Sverige². Populationen bestod av de konstnärer som erhållit bidrag eller stipendium från Konstnärsnämnden eller Författarfonden under åren 2004 och/eller 2005, samt sökanden för åren 2002-2006. Dessutom ingår Musikerförbundets, Yrkesmusikerförbundets och Teaterförbundets medlemmar. I undersökningen studerades bl.a. sambandet födelseland och inkomst. Grupperingen av länder som gjordes i rapporten har SCB använt i flera rapporter eftersom det ansågs ge en bättre bild av hög- och låginkomstländer.

¹ Enligt Statistiska Centralbyråns definition av utländsk bakgrund, se sid 4.

² Studien byggdes ut till att omfatta tre delar och finns tillgängliga på http://www.konstnarsnamnden.se/om_konstnarsnamnden/analys_och_utredning/utredningar_och_rapporter .

Tabell 1. Antal i konstnärgruppen 20-64 år efter födelseland 2004

Födelseland	Antal	Andel %	Antal per 1000 inv.
Sverige	17 170	86,7	3,8
Övriga Norden	614	3,1	3,4
Övriga EU15+småstater i Europa	421	2,1	6,4
Övriga stora i-länder/västländer	205	1,0	12,1
EU nya 10	287	1,4	5,4
Övriga Europa	307	1,6	2,4
Latinamerika och Karibien	259	1,3	5,2
Övriga Asien och Oceanien	121	0,6	1,7
Mellanöstern och Nordafrika	328	1,7	2,0
Övriga Afrika	83	0,4	2,1
Samtliga konstnärer	19 795	100,0	3,8

I denna undersökning är 2 625 konstnärer födda utomlands och utgör 13 procent av det totala antalet konstnärer. De utlandsfödda konstnärerna utgör endast 0,33 % av alla utlandsfödda i åldern 20-64 år 2004. Av de utomlands födda är 70 procent från Europa eller övriga västvärlden. 30 procent av de utomlands födda konstnärerna kommer från andra världsdelar. Bland de personer i befolkningen (20-64 år) som är födda i Sverige går det 3,8 konstnärer på 1 000 invånare. Betydligt fler hittar vi i gruppen ”Övriga stora i-länder/ västländer” där motsvarande antal är 12,1. I denna grupp ingår USA, Kanada, Japan, Australien, Nya Zeeland och Schweiz.

Delar man in Sveriges befolkning efter födelseland skiljer sig inkomstnivån mellan olika länder kraftigt. I hela befolkningen har personer som är födda i Sverige och övriga Norden mer än dubbelt så hög medianinkomst som den grupp som har lägst inkomst, vilket är gruppen ”Mellanöstern och Nordafrika”.

Tabell 2. Sammanräknad förvärvsinkomst 2004 för hela befolkningen 20-64 år efter födelse land, medianvärde³.

Födelse land	Medianvärde
Sverige	225 100
Övriga Norden	214 300
Övriga EU15+småstater i Europa	195 300
Övriga stora i-länder/västländer	158 000
EU nya 10	185 500
Övriga Europa	173 800
Latinamerika och Karibien	166 700
Övriga Asien och Oceanien	130 600
Mellanöstern och Nordafrika	105 600
Övriga Afrika	124 300
Hela befolkningen	218 200

Precis som i befolkningen varierar inkomsten i konstnärgruppen när man redovisar efter födelse land, men skillnaderna är betydligt mindre än i hela befolkningen.

Tabell 3. Förvärvsinkomst 2004 för konstnärgruppen 20-64 år efter födelse land.⁴

Födelse land	Medianvärde
Sverige	184 500
Övriga Norden	187 100
Övriga EU15+småstater i Europa	172 100
Övriga stora i-länder/västländer	161 200
EU nya 10	176 800
Övriga Europa	168 600
Latinamerika och Karibien	155 000
Övriga Asien och Oceanien	153 300
Mellanöstern och Nordafrika	175 000
Övriga Afrika	171 200
Samtliga konstnärer	183 000

³ För att även se gränsvärden för de 10 respektive 25 procent som har lägst inkomst respektive högst inkomst, se rapporten *Konstnärernas inkomster*, sid 25.

⁴ Se not 3, sid 26 i rapporten *Konstnärernas inkomster*.

För medianvärdet skiljde 2004 cirka 20 procent mellan dem som är födda i Sverige eller övriga Norden och dem som tillhör gruppen med lägst medianvärde, dvs. Latinamerika och Karibien samt Övriga Asien och Oceanien. För flera födelseområden, främst Mellanöstern och Nordafrika samt Övriga Afrika gäller att konstnärer har betydligt högre medianinkomst i jämförelse med samma grupper i befolkningen. Förhållandena 2005 var ungefär desamma som 2004.

2. Undersökning om stipendiefördelningen utifrån sökande med utländsk bakgrund 2013

Under 2013 gav Konstnärsnämnden Statistiska Centralbyrån (SCB) i uppdrag att undersöka myndighetens bidragsfördelning utifrån sökande med utländsk bakgrund. Jämförelseåren var 2001, 2006 och 2011.

2.1 Definition

Konstnärsnämnden använde sig vid denna undersökning av SCB:s definition av utländsk bakgrund:

Med svensk bakgrund avses dels inrikes födda med två inrikes födda föräldrar, dels inrikes födda med en inrikes och en utrikes född förälder. Med utländsk bakgrund avses dels utrikes födda, dels inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

2.2 Antal och andel sökande konstnärer relaterat till bakgrund

Antalet ansökningar till Konstnärsnämnden har ökat med 62 procent under tioårsperioden (från 5 200 år 2001 till 8 400 år 2011). I antal räknat har också sökande konstnärer med utländsk bakgrund ökat markant: 59 procent är ökningen i antal mellan åren 2001-2011, dvs. från 950 ansökningar år 2001 till 1609 ansökningar år 2011.

Andelen ansökningar från konstnärer med utländsk bakgrund har under åren 2001, 2006 och 2011 legat konstant strax under 20 procent.

Nedan presenteras antalet ansökningar till Konstnärskommittén relaterat till de sökandes bakgrund för de tre jämförda åren.

Tabell 4. Antal och andel ansökningar fördelat på de sökandes svenska respektive utländska bakgrund 2001, 2006 och 2011

Sökande konstnärers bakgrund ⁵	2001		2006		2011	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Sverige	4 258	81,7%	5 366	82,3%	6 817	80,9%
Övriga Norden	260	5,0%	321	4,9%	399	4,7%
Övriga EU15+småstater i Europa	161	3,1%	180	2,8%	261	3,1%
Övriga stora i-länder/västländer	70	1,3%	110	1,7%	136	1,6%
EU nya 10	96	1,8%	120	1,8%	157	1,9%
Övriga Europa	62	1,6%	103	1,6%	141	1,7%
Latinamerika och Karibien	74	1,4%	94	1,4%	168	2,0%
Övriga Asien och Oceanien	14	0,3%	21	0,3%	45	0,5%
Mellanöstern och Nordafrika	73	1,4%	78	1,2%	127	1,5%
Övriga Afrika	10	0,2%	23	0,4%	29	0,3%
Okänt	131	3%	106	1,6%	146	1,7%
Totalt antal konstnärer	5 209		6 522		8 426	

Andelen sökande från respektive geografiskt område är sig ganska likt mellan åren. Andelen sökande med svensk bakgrund har minskat med 0,8 procent mellan 2001 och 2011, men var å andra sidan högre mellanåret 2006.

Om man grupperar konstnärerna med utländsk bakgrund utifrån de grupper som SCB använder kommer de flesta konstnärer ifrån *Norden* (nästan 5 procent), följt av sökanden från gruppen *EU 15 + småstater i Europa* (runt 3 procent), följt av *EU nya 10* samt *Latinamerika/Karibien* (ca 2 procent). Den senare gruppen har också ökat mest i antal. De regioner som avviker mest består av relativt få personer, vilket gör andelsberäkningarna lite känsliga.

Inkomstundersökningen från 2004 låter sig inte direkt jämföras med undersökningen av bidragsgivningen då den första enbart ser på var individen är född medan den andra redovisar ansökningarna till Konstnärskommitténs bidrag och stipendier. Av tabell 4 kan konstateras att andelen konstnärer med utländsk bakgrund är ca 5 procent fler än

⁵ SCB:s definition av svensk respektive utländsk bakgrund, se sid 4.

uppgifterna i inkomstundersökningen från 2004 över hela konstnärgruppen, tabell 1. Det kan visa att fler konstnärer med utländsk bakgrund söker stöd hos Konstnärsnämnden. Det kan också delvis bero på att i tabell 1 gjordes sökningen enbart på födelseland och inte som i denna undersökning på svensk/utländsk bakgrund.

2.3 Beviljade medel till sökanden med utländsk bakgrund

Som vi tidigare visat har antalet sökanden med utländsk bakgrund ökat kraftfullt. Andelen bifall 2011 var generellt lika stor för konstnärer med och utan utländsk bakgrund och då särskilt inom konstområdena musik och film. Inom dansområdet var andelen bifall till konstnärer med utländsk bakgrund t.o.m. 6,4 procent större och inom bild och form 3,6 procent större. Inom teater hade de med svensk bakgrund högre andel bifall.

Tabell 5. Antal ansökningar, andel utländsk bakgrund och andel bifall totalt respektive för utländsk bakgrund för 2001, 2006 och 2011

	2001		2006		2011	
	Ansökn	Bifall	Ansökn	Bifall	Ansökn	Bifall
Ansökningar och bifall						
Bild och form totalt	2 941	27,4%	3 638	23,7%	4 285	17,5%
andel utländsk bakgrund	17%	23,0%	18%	25,2%	19%	21,1%
Musik totalt	1 053	46,2%	1 347	34,7%	1 999	27,5%
andel utländsk bakgrund	15%	44,9%	15%	35,7%	15%	27,0%
Teater totalt	542	27,7%	542	25,1%	620	27,3%
andel utländsk bakgrund	19%	25,5%	18%	18,0%	17%	22,9%
Dans totalt	231	35,1%	380	30,0%	719	26,4%
andel utländsk bakgrund	30%	37,1%	26%	29,6%	28%	32,8%
Film totalt	441	25,4%	615	20,5%	800	18,5%
andel utländsk bakgrund	24%	28,3%	19%	24,4%	20%	18,1%
Totalt alla konstområden	5 209	31,4%	6 522	26,1%	8 426	21,5%
andel utländsk bakgrund	18%	28,6%	18%	26,6%	19%	21,1%

Det är också värt att notera att andelen bifall minskade kraftigt under perioden för alla sökande konstnärer oavsett bakgrund. Det beror på att antalet ansökningar ökade med 60 procent från 2001 till 2011, medan medelstillsdelningen inte ökade i motsvarande grad.

Tittar man på samtliga sökande 2001 fick nästan var tredje ansökan bifall, år 2011 var det drygt var femte. Detta gäller alla konstområden utom teater som ligger kvar på ungefär samma bifallsnivå 2001 som 2011, 27,3 procent.

2.3.1 Fördelningen av statlig inkomstgaranti för konstnärer

Av de personer som hade livslång statlig inkomstgaranti för konstnärer 2011 var det 17 procent som hade utländsk bakgrund. Inom bild och form och musik hade cirka 20 procent av dem med inkomstgaranti 2011 utländsk bakgrund.

Inom teater, dans och film hade totalt 25 konstnärer inkomstgaranti 2011. Av dessa hade två konstnärer utländsk bakgrund. Förändringarna mellan åren är små eftersom det till stor del är samma personer som har inkomstgaranti under perioden.

Från 2010 beviljas inga fler inkomstgarantier till konstnärer, utan regeringen har beslutat att de frigjorda medlen överförs till anslaget för långtidsstipendier.

2.4 Jämställdhet bland sökande med utländsk bakgrund

Antalet sökande konstnärer med utländsk bakgrund fördelat på samtliga konstområden är jämställt under perioden. År 2001 var det en större andel bifall bland män än bland kvinnor med utländsk bakgrund, 30 procent bland männen mot 27 procent bland kvinnorna. Även år 2006 var bilden densamma; 30 procent av männens mot 24 procent av kvinnornas ansökningar bifölls. År 2011 hade bilden däremot ändrats. Männens andel av bifallna ansökningar hade minskat till 20 procent och kvinnornas andel ökat till 22 procent.

2.5 Sammanlagt beviljat belopp till sökande med utländsk bakgrund

Tittar man på det totala beloppet som tilldelades konstnärer med utländsk bakgrund kan man se att andelen beviljade i antal stipendier är större än andelen beviljade belopp (s.k. ackumulerade belopp). Skillnaden minskar påtagligt under åren, men är ändå tydlig.

Tabell 6. Beviljade belopp 2001, 2006 och 2011, tkr

Ackumulerat belopp	2001		2006		2011	
	Tkr	Andel	Tkr	Andel	Tkr	Andel
Totalt alla konstområden	88 473		103 296		110 317	
andel svensk bakgrund	74 963	85 %	84 625	82 %	90 464	82 %
andel utländsk bakgrund	13 510	15 %	18 671	18 %	19 853	18 %
<i>varav kvinnor med utländsk bakgrund</i>		7 %		9 %		10 %
<i>varav män med utländsk bakgrund</i>		8 %		9 %		8 %

Beloppens storlek motsvaras ungefär av andelen sökande med utländsk bakgrund. År 2001 hade 18 procent av samtliga sökanden utländsk bakgrund och tilldelades 15 procent av det ackumulerade beloppet. 2007 hade också 18 procent av samtliga sökanden utländsk bakgrund och tilldelades 18 procent av det ackumulerade beloppet. 2011 hade 19 procent av samtliga sökande utländsk bakgrund och tilldelades 18 procent av det ackumulerade beloppet.

Av studien framgår inte vilken typ av stipendier personer med utländsk bakgrund har sökt. En möjlig förklaring (som dock inte kan verifieras utifrån materialet) skulle kunna vara att sökanden med utländsk bakgrund i större utsträckning söker internationellt kulturutbyte och resebidrag än övriga sökanden, och det kan bidra till att andelen sökanden är högt när det gäller andelen beviljade stipendier, men något lägre när det gäller andelen beviljade belopp. År 2014 beviljades 797 bidrag till internationellt kulturutbyte/resebidrag för totalt 12,3 miljoner kronor vilket ger ett genomsnittsbelopp på 15 400 kr. I jämförelse med projektbidragen för 2014 beviljades 160 st för totalt 21 miljoner kr och ett genomsnittsbelopp på 131 400 kr.